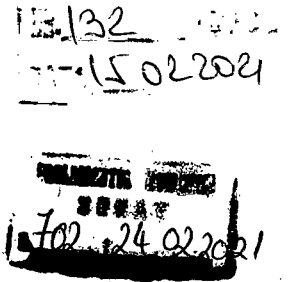

PRIM MINISTRU

Doamnă președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *proiectul de lege pentru completarea Legii nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române*, provenit dintr-o propunere legislativă inițiată de domnul deputat PNL Matei-Adrian Dobrovie și un grup de deputați PNL (Plx. 571/2020, Bp.732/2020).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul instituirii unor norme referitoare la intervențiile jandarmilor.

Potrivit *Expunerii de motive*, forma actuală a legii trebuie îmbunătățită "astfel încât să împiedice eventualele abuzuri care subminează încrederea cetățenilor în această instituție".

II. Observații

1. În ceea ce privește textul alin.(3¹), propus spre a fi introdus la art.32 din lege, potrivit căruia în cazul folosirii de substanțe iritant lacrimogene, mesajele de somare și de avertizare trebuie să includă și informații legate de denumirea, componența substanțelor folosite și efectele acestora asupra sănătății, apreciem că acțiunile prevăzute în

cuprinsul textului normativ nu își găsesc justificarea în ansamblul activităților de asigurare a unui climat optim pentru desfășurarea adunărilor publice, în caz contrar, forțele Jandarmeriei Române nu ar avea timpul necesar pentru a interveni în situațiile de restabilire în care este tulburată ordinea publică.

Mecanismul de informare publică asupra componentei substanțelor folosite și a efectelor acestora asupra sănătății se poate realiza prin publicarea acestor date pe pagina de internet a structurii în cauză, prin *mass media* ori prin orice alte mijloace de comunicare publică.

Menționăm faptul că în niciunul din statele membre ale Uniunii Europene procedura de avertizare a participanților nu presupune anunțarea compoziției sau efectelor substanțelor. Mai mult, Jandarmeria Română folosește aceleași substanțe iritant lacrimogene ca și forțele similare din statele membre ale Uniunii Europene, achiziționate cu respectarea procedurilor legale naționale în vigoare. În prezent, înaintea folosirii mijloacelor din dotare, personalul Jandarmeriei Române procedează la somarea sau avertizarea persoanelor prezente cu privire la iminența acestei măsuri.

2. Precizăm faptul că alin. (5) teza I, propus a fi introdus la art. 32, reia ipoteza reglementată deja la alin. (4) referitoare la scopul urmărit prin folosirea semnalelor luminoase, respectiv perceperea somațiilor de către toți participanții, creându-se, astfel, un paralelism legislativ interzis prin art. 16 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

3. În legătură cu ordinea folosirii mijloacelor din dotare, pentru restabilirea ordinii publice, facem precizarea că forțele similare din statele membre ale Uniunii Europene intervin pentru restabilirea ordinii publice, evitând pe cât posibil contactul fizic direct cu persoanele.

Pentru asigurarea predictibilității normelor juridice, apreciem necesară clarificarea sintagmelor „*în cazuri grave*”, respectiv „*în cazuri excepționale considerate astfel de către forțele de ordine*”, utilizate la alineatele (2) și (3), propuse a fi introduse la art. 33 din lege.

Astfel, apreciem că pentru situațiile înregistrate în practică este acoperitor textul în vigoare al art.33 din *Legea nr.550/2004*, potrivit căruia „*Folosirea mijloacelor prevăzute la art. 29 se face în mod gradual*”

și nu trebuie să depășească nevoile reale pentru imobilizarea persoanelor turbulente sau agresive ori pentru neutralizarea acțiunilor ilegale și va înceta de îndată ce scopul misiunii a fost realizat”.

De asemenea, alin. (2), propus spre a fi introdus la art. 33, era necesar a fi corelat cu prevederile art. 30 din legea care se constituie deja în normă specială în ceea ce privește utilizarea armelor (de orice fel: albe, cu glonț de cauciuc sau de foc) în raport cu utilizarea altor mijloace de imobilizare sau de constrângere.

Totodată, în ceea ce privește alin. (5), propus spre a fi introdus la art. 33, apreciem că ipoteza juridică propusă spre reglementare este deja acoperită *de lege lata* prin dispozițiile art. 37 din lege, fiind necesară eliminarea sau reformularea sa în funcție de intenția de reglementare.

4. Cu privire la textul propus pentru alin.(1) al art.36 din *Legea nr.550/2004*, prin care inițiatorii doresc să stabilească în sarcina Jandarmeriei Române obligația ca, înainte de intervenția în forță pentru restabilirea ordinii publice, jandarmii să fie ținuti de îndepărtarea femeilor cu semne vizibile de sarcină, a persoanelor cu semne vizibile de invaliditate și a copiilor, precizăm faptul că o astfel de dispoziție legală poate fi imposibil de implementat în practică în ipoteza desfășurării unor manifestații publice cu participarea unui public numeros.

5. Referitor la soluțiile normative propuse prin inițiativa legislativă parlamentară, se impune a fi evidențiat și faptul că *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, instituie obligația ca actele normative să se integreze organic în sistemul legislației, proiectele acestora trebuind a fi corelate cu prevederile celor de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune. În acest sens, menționăm că în cuprinsul *Legii nr. 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice, republicată*, se regăsesc norme referitoare la dispersarea întrunirilor prin intervenția în forță și la somarea participanților, asupra cărora nu s-a intervenit prin propunerea legislativă supusă analizei.

De asemenea, precizăm că, potrivit art.3 alin. (1) din *Legea nr.24/2000*, normele de tehnică legislativă sunt obligatorii inclusiv pentru propunerile legislative aparținând parlamentarilor, motiv pentru care, pentru respectarea prevederilor art.47 - *Articolul, elementul structural de*

bază al părții dispozitive, precum și a celor din Capitolului VI - *Modificarea, completarea, abrogarea și alte evenimente legislative* din *Legea nr. 24/2000*, era necesară formularea corespunzătoare a proiectului. În acest sens, articolul I trebuia să se refere la toate datele de identificare ale actului normativ supus intervenției legislative, inclusiv la cele privind publicarea în Monitorul Oficial și să respecte formulele prevăzute de art. 60 din *Legea nr. 24/2000*.

În plus, având în vedere că proiectul vizează nu numai completarea, ci și modificarea *Legii nr. 550/2004*, era necesară modificarea, în mod corespunzător, și a titlul proiectului de lege.

6. În ceea ce privește argumentul vizând necesitatea unor norme complete și exhaustive, menționăm că, referitor la aceste aspecte atât instanța de la Strasbourg¹, cât și instanța de contencios constituțional² au reținut că, având în vedere *principiul aplicabilității generale a legilor*, formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Considerentele reținute de Curtea Constituțională în jurisprudența sa constantă au în vedere în acest sens faptul că „*Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Din nou, deși certitudinea este extrem de dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație*” - *Decizia 291/2020*.

Cu alte cuvinte, în unele situații nu este de dorit o exactitate matematică, pentru că o asemenea tehnică de legiferare poate induce o rigiditate excesivă textului, nepermițând realizarea scopului pentru care a fost adoptat. În aceste condiții, suplețea și flexibilitatea reglementării

¹ Hotărârea din 20 mai 1999, pronunțată în *Cauza Rekvenyi împotriva Ungariei*, paragraful 34, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în *Cauza Dragotoniș și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35 sau sunt Hotărârile din 25 mai 1993 și din 15 noiembrie 1996, pronunțate în cauzele *Kokkinakis împotriva Greciei*, paragraful 40, și *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 31.

² *Decizia 552/2020, Decizia nr. 55/2018, Decizia nr. 836/2017 sau Decizia nr. 491/2016*

sunt chiar de dorit, motiv pentru care apreciem că ar fi fost necesară reanalizarea art. 32 alin. (2¹) din proiectul de lege.

În plus, analizând *Expunerea de motive* și proiectul, constatăm că, deși se recurge la procedeul unei ordini de drept în folosirea mijloacelor de imobilizare sau de constrângere, chiar inițiatorii recunosc necesitatea unor excepții (a se vedea art. 33 alin. (3) introdus prin art. I pct. 3 din proiect). În opinia noastră, pentru aceasta se utilizează o formulă mult prea generală: „*în situații excepționale considerate astfel de către forțele de ordine*” prin care decizia este lăsată până la urmă tot în sarcina celor care aplică legea în funcție de criterii cum ar fi „*situație operativă, de pericolozitatea persoanelor agresive sau turbulente, dar și de dotările pe care forțele de ordine le au la dispoziție*” și care este de natură a transforma oricum excepția în regulă.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

[Redacted]
Florin Vasile CÎTU
[Redacted]
PRIM-MINISTRU
[Redacted]

Doamnei senator **Anca Dana DRAGU**

Președintele Senatului